

**NATUR OG
UNGDOM**

Natur og Ungdoms Studentlag i Oslo

Olje og Energidepartementet
Einar Gerhardsens plass 1
Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo
Postmottak@oed.dep.no
OEDs referansenr: 08/03555-1

Eni Norge AS
Postboks 101 Forus,
4064 Stavanger
Firmapost@eninorge.com
Jone.stangeland@eninorge.com

Viser til pressemelding fra Olje- og energidepartementet(OED) datert til 7/11 2008 angående konsekvensutredningen for utbygging av Goliat. Natur og Ungdoms Studentlag i Oslo(NUSiO) vil med dette gi våre synspunkter i saken.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning	2
2. Biologisk mangfold	3
2.1. <i>Fugleliv</i>	3
2.2. <i>Fiskeri</i>	3
3. Miljøkonsekvenser.	4
3.1 <i>Forvaltningsplanen for Barentshavet.</i>	4
3.2 <i>Oljevernberedskap.</i>	4
3.3 <i>Klima</i>	5
4. Krav	6

1 Innledning:

NUSiO mener at konsekvensutredningen ENI Norge har lagt frem er veldig interessant. På forhånd var vi bekymret for at viktige områder innenfor miljø ville bli gjemt bort. Etter å ha lest gjennom konsekvensutredningen har vi blitt positivt overrasket.

Det er ikke fordi vi mener at ENI Norge har tatt miljøproblemene over seg. Snarere tvert i mot. Hele utbyggingen av Goliat er en skandale. Det har Natur og Ungdom sagt lenge. Men etter å ha lest konsekvensutredningen er vi enda sikrere i vår sak. Konsekvensutredningen som ble lagt fram 7. november er så ærlig som den kan få blitt.

ENI Norge ser på Goliat som startskuddet for en storstilt utbygging i Barentshavet. De sier det som det er, at det ikke er størrelsesordenen på oljefeltet som gjør det interessant. Oljeselskapene som sammen er rettighetshavere av feltet kommer ikke til å tjene store penger på det første oljefeltet sitt. Det er kun det at Goliat fungerer som en inngangsnøkkel til langt mer interessante områder som gjør at oljeselskapene med ENI Norge i spissen bruker så mye ressurser på å få til en utbygging av Goliat.

Det har versert fine ord om at Goliat kan bli det første elektrifiserte oljefeltet på norsk sokkel. I konsekvensutredningen kommer det tydelig fram at det bare skal være en delløsning. Samtidig skal det være en gassturbin på selve oljeinstallasjonen. At det i planene til ENI Norge ikke legges til rette for en stor nok strømkabel til å kunne forsyne driften av plattformen med nok kraft er en skandale. De estimerte tallene på utslipp fra gassturbinen når den er i drift er på 180.000 tonn CO₂ i året. Plattformens utslipp vil dermed gjøre det langt vanskeligere for Norge å nå målene som er skrevet ned i klimaforliket.

I diskusjonen om oljeboring i nord er ringvirkninger for Nord-Norge en viktig faktor. I konsekvensutredningen står det svart på hvitt at ENI Norge ikke ønsker ilandføring av oljen. Med dette faller i stor grad argumentasjonen for Goliat med bakgrunn i sysselsettingsspørsmål bort. ENI Norge skal ha en mindre administrasjon på land, men uten ilandføring vil oljefeltet Goliat i seg selv spille en minimal rolle for utvikling av Nord-Norge. Derfor bør heller ikke ord som utvikling, sysselsetting og arbeidsplasser spille noen viktig rolle i forkant av det endelige vedtaket.

2 Biologisk mangfold

2.1 Fugleliv

Barentshavet er et av de mest sårbare sjøfugl-områdene i verden og langs kysten av Finnmark finner vi store kolonier med blant annet lundefugl og lomvi. Dette er arter som er på den nasjonale rødlisten for truede dyrearter i Norge. Vest-Finnmark og kystområdene ved Goliatfeltet har store bestander av disse fugleartene (NTNU, Vitenskapsmuseet Vite mer 3).

Et av de viktigste områdene Goliatfeltet truer er Norges største sjøfuglkoloni, Gjesværstappan. Dette er et vernet område som kan bli påvirket noe som kan få store konsekvenser for fuglelivet her. Et utslipp i dette området vil være katastrofalt. Ikke bare vil oljesøl kunne ta livet av individer, men også tilgangen på mat kan bli betydelig svekket. Dette vil etter hvert føre til at bestanden vil synke radikalt.

Utbygging av Goliat-feltet vil også bryte mot prinsippet om verning, og utsette en betydelig del av Norges sjøfuglbestand i fare. Svein Håkon Lorentsen fra Norsk Institutt for Naturforskning mener at ingen oljevirkosomhet skal være lovlig innen 100 km fra land (http://www.bellona.no/nyheter/nyheter_2006/meningslos%20vernesone) Goliat er bare 48 km fra land, og er langt ifra denne sikre grensen som anbefales.

2.2 Fiskeri

I Barentshavet finnes den siste av de virkelig store gytende torskebestandene og konsekvensene hvis denne bestanden skulle forsvinne vil det være katastrofalt. ENI Norge skriver selv i sammendraget av konsekvensutredninga for Goliat at *"Eventuelle uhellutslipp vil kunne skade egg og larver."*

I sammendraget av konsekvensutredninga for Goliat skriver ENI Norge:

"Seismisk feltovervåking vil være lik for de ulike utbyggingsalternativene. Basert på dagens kunnskap vurderes akutte effekter fra seismikkinnhenting på Goliat som minimal. Skremmeeffekter på fisk kan forventes, men vil være avgrenset i tid og rom. Eventuelle adferdsmessige virkninger på marine pattedyr forventes ikke, og vil eventuelt være på individnivå."

Effektene seismikkskyting har på fisk er ikke grundig nok utredet. Flere nye rapporter antyder at denne kan være mer alvorlig enn tidligere antatt. Alvorlige skremmeeffekter på fisk er påvist gjennom Havforskningsinstituttets rapport "Havets ressurser og miljø 2008", samt i Norges Naturvernforbunds Rapport 4/2007 – "Offshore seismic surveys may impair hearing and cause ear damage in marine fish and mammals." Denne rapporten konkluderer i tillegg med at seismikkskyting kan føre til alvorlig skade på fiskens hørsel, og kan føre til atferdsendringer.

Spredning av fremmede arter gjennom ballastvann og skrog fra skip fra sørlige farvann forsterkes ved at økt havtemperatur gjør forholdene bedre for slike arter. Fremmede arter utgjør en stor risiko for fiskeribestanden.

Mange lokalsamfunn langs finmarkskysten er knyttet sterkt opp mot fiskerinæringen. Om en oljeulykke skulle finne sted, og viktige kommersielle arter som torsken skulle få varige men, vil det være en katastrofe for hele Nord-Norge. I motsetning til olje er fisk en fornybar ressurs og en næring for fremtiden.

NUSiO mener derfor at hensynet til fiskerinæringen bør gå foran petroleumsindustriens fremtog.

3 Miljøkonsekvenser

3.1 Forvaltningsplanen for Barentshavet

I forvaltningsplanen for Barentshavet fra mars 2006 står det at *"Havområdene har store miljøverdier og naturressurser som er viktige for Norge. Disse må bevares for fremtiden som grunnlag for både velferd og velstand. Området har også store og sårbare naturverdier i form av internasjonalt viktige bestander av sjøfugl og sjøpattedyr."* NUSiO mener det er uheldig at Norge trosser miljøfaglige tilrådninger og starter oljeutvinning i et område med svært sårbar natur. Det blir feil å åpne for oljeutvinning i et område som ligger så nærme kysten og dermed utgjøre en stor risiko for den enestående og sårbare naturen i Barentshavet. Dette er også stikk i strid med forvaltningsplanen.

3.2 Oljevernberedskap

Barentshavet ligger i et meget værhardt område som kan gjøre det svært vanskelig å komme ut på havet under uvær. I beredskapsløsningen rundt Goliatfeltet er de to første punktene å samle opp olje nært utslippskilden og samle opp oljen mellom utslippskilden og kystlinjen. Ved et uhell som fører til oljeutslipp i dårlig vær vil disse punktene være umulig å gjennomføre på en tilfredsstillende måte. Da vil ikke arbeidet med å fjerne oljen komme igang før oljen har nådd kysten og land, og det er alt for sent. I konsekvensutredningen står det at oljevernberedskapen i Barentshavet skal holde et like høyt nivå som andre deler av kontinentalsokkelen i forhold til beliggenheten. Eksempler fra tidligere ulykker, senest Stadtfjord A-ulykkene fra 2007 og 2008, viser at oljevernberedskapen i andre områder langt ifra holder mål, og en intensjon om å ligge på samme nivå i Barentshavet er ikke godt nok. Barentshavet har enda mer værharde forhold enn Nordsjøen og langs norskekysten, og burde derfor ha en betydelig forbedret teknologi i oljevernberedskapen.

Det er mange faktorer som kan komplisere oljevernberedskapen på Goliatfeltet, særlig på vinterstid. Nordområdene ligger i et kaldere område og deler av havområdene er ofte dekket av sjøis. Dette vil gjøre oppsamlingsarbeidet vanskelig, og man risikerer at oljen fryser i isen eller havner under den. I tillegg kan isning redusere effektiviteten til oppsamlingsutstyret (SFT, 2003:7). Slike situasjoner kan være veldig vanskelig å forberede seg på da værforholdene er veldig ustabile og kan på kort tid skape dramatiske forandringer i temperatur, vær og vind (Meteorologisk Institutt, Nr 14. 2005). Med en bølgehøyde på over 2,5

meter viser tester at oljevernberedskapen ha betydelig redusert virkning og at det i bølger på over 3,5 meter vil være nærmest umulig å drive en mekanisk oppsamling av olje (St.meld nr 14 2004-2005: 66). Årsgjennomsnittet for Meteorologisk institutt viser at oljevernberedskapen ikke vil fungere optimalt en av tre dager i året. Legger man til effekten av mørketiden som vil vanskeliggjøre oppsamlingsarbeidet på land, ser man at det er mange nye utfordringer å ta hensyn til i Barentshavet sammenlignet med andre områder på norsk sokkel. Utslippsulykkene som har vært de siste årene har vist at oljevernberedskapen ennå ikke er god nok på resten av sokkelen, og den er da langt ifra god nok til å kunne virke i Barentshavet.

3.3 Økt oljeutvinning øker klimagassutslippene

2. februar 2007 la FN's klimapanel frem sin fjerde hovedrapport angående klimaendringer og global oppvarming. I rapporten konkluderer 2500 klimaforskere fra hele verden med at klimaendringene er menneskeskapte. Klimaendringer er det største miljøproblemet verden står overfor. Allerede i dag dør 160 000 mennesker i fattige deler av verden som et resultat av menneskeskapte klimaendringer. Dette ble slått fast av Verdens Helseorganisasjon (WHO) under klimakonferansen i Moskva oktober 2003.

I konsekvensutredningen til ENI kommer det fram at en eventuell utbygging av oljefeltet kun vil ha elektrifisering som en deløsning. Dette bryter med de flotte ordene som har versert om Goliat som Norges første elektrifiserte oljefelt. Vi har teknologien til at Goliat skal kunne bli det første fullelektrifiserte oljefeltet i norsk farvann. Dette er nok et tydelig signal fra ENI om at de setter pris foran miljø. En halvelektrifisering av Goliat er ikke et argument for, men et sterkt argument mot en utbygging. Resten av energiforsyningen skal komme fra gassturbinen som er planlagt utbygd. De estimerte tallene fra gassturbinen når den er i drift er på hele 180.000 tonn CO₂ i året. Det vil bidra til en betydelig økning i norske klimagassutslipp. I klimaforliket mellom alle partier på Stortinget bortsett fra FrP er det brei enighet om at Kyotoavtalen må overoppfylles. Om denne enigheten skal føre frem, kan ikke regjeringen og Stortinget fortsette å være oljeselskapenes beste venn.

Et økt norsk oljeutvinningstempo vil gi økte utslipp av klimagasser, og bidra til ytterligere menneskeskapte klimaendringer. Et stortilt forbruk av fossile energikilder som olje, kull og gass er en viktig årsak til den betydelige økningen av ekstremvær som har rammet lokalsamfunn over hele verden de senere årene. Ifølge FN vil det være nødvendig å redusere utslippene fra de fossile energikildene med 60-80 % for å hindre store miljøkonsekvenser. Norge har gjennom Kyoto-avtalen forpliktet seg til ikke øke sine utslipp av farlige klimagasser, som CO₂, i perioden 2008 – 2012 med mer enn 1 %, i forhold til 1990-nivå. Klimagassutslippene lå 11 % over 1990-nivå i 2007 (SSB, 2008). En ytterligere norsk oljeutvinning er stikk i strid med Norges egne mål og våre internasjonale miljøforpliktelser.

4 Krav

Natur og Ungdoms studentlag i Oslo krever:

- Barentshavet må ikke åpnes for oljeutvinning, og dermed må det ikke gis tillatelse for utbygging av Goliat-feltet.
- At det opprettes petroleumsfrie soner i Barentshavet som sikrer viktige havområder for all fremtid. Oljeselskapet ENI Norge argumenterer med at Goliat vil være en åpning av Barentshavet. Vi krever at regjeringen tar til motmæle mot den grådige oljeindustrien, og verner store deler av det viktige Barentshavet for fremtidens generasjoner.
- Norge må lage en nedtrappingsplan for oljeaktiviteten langs norskekysten.
- Det bør være et belte på 100km langs hele norskekysten som det ikke under noen omstendigheter må tillates oljeaktivitet i.

Natur og Ungdoms studentlag i Oslo mener at:

- Delvis elektrifisering er en håpløs og gammeldags løsning ettersom det i dag er fullt mulig å helelektrifiserte oljefelt.
- At sameksistens mellom olje- og fiskerinæring ikke fungerer i praksis, og at hensynet til den sårbare fiskerinæringa er viktigst.
- Oljevernberedskapen må forbedres langs hele norskekysten, uavhengig av ny oljeaktivitet. Konsekvensene av oljeutslipp i de nordligste områdene må kartlegges bedre.

På vegne av Natur og Ungdoms studentlag i Oslo:

Reidar Strisland
Leder
NUSiO

Endre Helgeland Karlsen
Nestleder
NUSiO

Øyvind Malin
Medlem
NUSiO

Pål Amdal Magnusson
Styremedlem
NUSiO